

Umezurtzak, alargunak dakustaz bide zear...
Kañoi izukorren suak ez dautse sartu dardarrik,
suagaz oituak dira, lerkai-jasez oituak,
adoretsu nunbait bizi-lurra jagon bearrik.

Jazki oriztaz dagoz zugatz-adar goenak,
eguzki jaunak ez ditu edo oraingoan kutun;
anai diranen biotzak ikara baten jarritz,
sentipen ez-onez dabil ibar-laiñoa zurrún.

SASETA IL DA!

Oi, jausi zara, jausi, Saseta kutuna!
Gaurtik illen arteko egiña zaitugu.
Aizea baizen arin da an-or edatu
zure eriotz miñaren ¡il-izpar ertuna.

Leiatsu maite zendun euzko Aberria,
ta Aberritik urrin, oi!, jausi zara.
Betikoz jausi zara, leñargi antzera;
biotzak ez nai ziñets, baiña egia da.

Izkillots atergea, lurrak dart oinpean,
sua, kea, garra, gudean gartsuki;
giza gurenak letxe ereiñoz bekoki,
jausi zara azkenez etsaien aurrean.

Erbeste-lurraldetan emon ¡zan dozu,
euskal lurra begira, azken arnasia;
baiña azkatasunaren lora apain-guria
ementxe jaioko da, eder, naro, txairu.

Biotzean min dogu, Saseta maitea,
biotzean min dogu, begian negarra;
samin-uluz daukagu laztan dozun lurra,
errai-dardaraz, ¡zu, euzkotar mendia.

Uso zuri-otzana basoan egazka,
biotzak samin-eunaz dituzu estali.
Baiña zu ego zuriz, arranoa iduri,
argi-itzal-eziñera aldatua zara.

Atsedan, bai, atsedan betiko argitan,
barne-muiña eresiz, goi-argiz adiña.
Beukozu azken baga zeru-atsegiña.
Laster gaituzu gu be, or, goi-alde ortan.

ABERRI EDER

Maitasun-ontzi, zitori-baratz,
Aberri eder, maitea:
mendi lilitsu ta ibar usaintsuz
buru-oin oso betea.

Gari-sailleko uñen otsera
lurrak maitari oiua,
urrindik dantzut polpolka doan
lastxo gardenan zantzua.

Zugatz-gerizan zarrak astitsu
aintzin-ipuñen kontari;
txori gazteak, dardar biotza,
abi-auzoan txintari.

Biotz kutunen sugar gorria
sariz ordaintzen dakizu,
ta eder zara, Aberri maite,
egiaz eder zara zu.

Baiña oraindik eder-onago
ludian zara agertzen,
gudari-senak aintza-ereñoz
baldin ba'dozuz loratzen.

Lurrak oinpean, itxas antzera,
 aier-murrusa bizia;
 sukalde gozo ta eleiz-zutoin,
 oi!, dana bera jausia.

Odol orbana dozu soiñean,
 begia lausoz laiñoa;
 adur txar antzo gain dabilkizu,
 garrasiz, bela gaiztoa.

Len eder ziñan, Aberri ona,
 gaur obi illauna, triskantza;
 len eguzkia, izpi-jaurtika,
 gaur, barriz, illik gorputza.

Nun ete dozu lengo ederra?
 Nok itzal begi-argia?
 Zure baratzan ez da nabari
 len lez usaintsu lilia.

Ez, arren, zizta odol-begikaz
 lengo garitza sotilla:
 oro galkuntza, oiñaz-adia,
 dana dakuszu pirtxilla.

Aiots jtuna dakar aizeak:
 «Erruki —diño— erruki!»
 Ta goira doa, kea bai litzan,
 samin-otoitza gartsuki.

Odol-ixurki euzki-lurrean,
 nai-non erein da zotiña;
 ibaiak gorri, jgar goenak,
 eriok artu lur-gaiña.

Baiña ez auldu, euzkotar gogo,
 odol lurrean jausia.
 Oi! Zer jzango? Zer deritxazu?
 Azkatasunan azia.

UR-EGALEAN

Ibar-muiñotxoan zut gaztaiña makurra:
 garitzea beerago, urrezko kulunkaz...
 Lizar itzaltsu baten orpoa, balantzaz,
 beerago zerbait, urak darabil kizkurra.

Muiñotik jatsi naz, ta, ur-ertzean etzana,
 gudari bat daurkit. Lo ete? Ala illikan?
 Bedar-ogean datza dirdai eguzkitan,
 esku biak bular gaiñ, bits-jariz ezpana.

Illik dago gaixoa. Iru zauri laru
 daukaz saiets aldera, odolez beteak.
 Orain ez dau indartzen bizi-arnaseak
 ain argitsua eban zintzozko begitu.

Zurmur gozoz zoazan lizar-orpoko jbai,
 jagon eizu gazte au, osorik, eukana
 Aberriaren alde opetsi dauana!
 Uraren gardena! Jo zuk illeta-dindai!

Atxur-zartaka dot lur-sabela edegi
 ta gaztearen soiña bertan dot eratu,
 lore zuriz ta lurrez dana dot apaindu.
 Jausi ba'nendi, esku on bat nitzat bedi.

BASERRIAN JAUSIA

Etxat aiztuko ez, gazte,
 ire jausiaren latza:
 bonbaz jota, ez ustez,
 atsegin uan etxe aurrean,
 ilda jausi intzan gaixoa;